

Вот тогда отечественная селекция сможет на корректных началах конкурировать с зарубежными гибридами.

Необходимо также внести некоторые изменения в законодательство о семенах, в частности, изменить схемы семеноводства с тем, чтобы максимально сократить процесс размножения оригинальных семян, ввести в ГОСТ требования по энергии прорастания, смягчить несуразные положения, исходящие от карантинной службы и таможни, изменить порядок сортовой документации и другое.

Чтобы спасти положение надо безотлагательно создать, в качестве приоритетной национальной, программу «Селекция и семеноводство сахарной свеклы». Пришло время обеспечить охрану отечественного семеноводства свеклы в связи со стратегическим его назначением, так как в случае утраты этой отрасли зависимость сахарного производства от иностранных компаний возрастёт до 100%.

УДК 633.63:631.527

О.Г.КУЛІК¹⁾, В.В.ЛИТВИНЮК²⁾, Г.С.ГОНЧАРУК²⁾, В.І.СТАРОСУД²⁾,
Л.Г.КИРИЛЮК²⁾

¹⁾Інститут цукрових буряків УААН,

²⁾Ялтушківська дослідно-селекційна станція ІЦБ

ОЦІНКА ЧС ЛІНІЙ ТА ЗАПИЛЮВАЧІВ ЯЛТУШКІВСЬКОЇ ДОСЛІДНО-СЕЛЕКЦІЙНОЇ СТАНЦІЇ - КОМПОНЕНТІВ ГІБРИДІВ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ ЗА ПРОГРАМОЮ „БЕТАІНТЕРКРОС” У 2002-2006 РР.

Всебічно вивчені гібридні комбінації за програмою „Бетаінтеркрос”, створені за участю ЧС ліній Ялтушківської ДСС та ди-, тетраплоїдних запилювачів науково-дослідних установ ІЦБ. Дана оцінка якості насіння отриманих гібридів та їх продуктивним показником за результатами екологічного сортовипробування. Кращі гібриди рекомендовано до Державного сортовипробування.

Вступ. З метою розширення та мобілізації генетичного потенціалу селекційних матеріалів науково-дослідних установ ІЦБ, а також вітчизняних та зарубіжних фірм під керівництвом М.В. Роїка була розроблена та впроваджена єдина система селекційного процесу – програма „Бетаінтеркрос”. Суть програми зводиться до схрещування однонасінних ЧС компонентів з багатонасінними запилювачами за методом топкросу з метою визначення найбільш комбінаційно-цінних компонентів схрещування і комбінацій, які є при створенні ди- та триплоїдних гібридів [3].

Ялтушківська дослідно-селекційна станція з самого початку роботи даної програми приймає в ній активну участь. Тому, що тільки від схрещування далекоспоріднених селекційних матеріалів, можна отримати

максимальний ефект гетерозису, що є обов'язковою передумовою для створення високопродуктивних гібридів цукрових буряків нового покоління [2].

Матеріал та методика досліджень. Ялтушківська ДСС щороку надсилає масою по 2 кг насіння своїх високопродуктивних ЧС ліній, яким притаманні високі показники за стерильністю та одностійкістю. Щорічно з 2002 по 2004 рік було направлено до програми по 10 ЧС ліній. Учасники програми „Бетаінтеркрос”, надсилаючи ЧС лінії до Інституту, а запилювачі О типу розмножуючи в установах-оригінаторах, роблять неможливим використання ЧС ліній без згоди авторів [1]. ЧС лінії розмножувалися в селекційних розсадниках науково-дослідних установ і закладалися на зберігання на наступний рік. Для отримання пробних гібридів з метою визначення специфічної комбінаційної здатності ліній використовувалися гетерозисні багатонасінні запилювачі дослідно-селекційних установ ІЦБ, проводилися топкросні схрещування. Отримане насіння гібридних комбінацій направлялося на насіннєвий завод, де проводилася підготовка його до сівби та визначення фізичних якостей. Сортовипробування цих матеріалів проводилося за методикою Інституту цукрових буряків. Статистична обробка одержаних результатів проводилася в лабораторії селекції цукрових буряків ІЦБ (зав. лабораторії О.Г. Кулік). Кращі гібридні комбінації, які істотно перевищували стандарти за врожайністю, цукристістю та збором цукру, рекомендувалися до Державного сортовипробування.

Результати досліджень та їх обговорення. У 2002 р. до програми „Бетаінтеркрос” було заявлено 10 ЧС ліній Ялтушківського походження і в 2003 р. проведено схрещування з ди- та тетраплоїдними запилювачами різних науково-дослідних установ: по 2 запилювачі Веселоподільської ДСС та Філіалу ІЦБ та по 1 запилювачу Білоцерківської, Верхняцької, Іванівської та Уладово-Люлинецької ДСС. Всього було використано 8 запилювачів, заявлених до програми. Узагальнені середні показники насіння отриманих гібридів при схрещуванні з усіма запилювачами представлені в табл.1.

Середня схожість насіння була на рівні 79 %, одностійкість – 95,0 %, а ЧС лінії 02-15, 02-22, 02-24, 02-28 мали схожість насіння більше 80 %. За одностійкістю кращими номерами були ЧС лінії 02-09 – 97,2 %, 02-15 – 95,1 %, 02-28 – 97,5 %, 02-34 – 97,8 %. Середні показники продуктивності отриманих експериментальних гібридів за всіма запилювачами представлені в табл. 2. У 2004 році після проведення сортовипробувань в усіх зонах бурякосіяння врожайність гібридів, що були створені з участю ЧС ліній ЯДСС та всіх запилювачів, заявлених до програми „Бетаінтеркрос”, перевищувала груповий стандарт на 101,5 %, вміст цукру – на 101,8 %, збір цукру – на 103,3 %, вихід цукру – на 102,6 %. А такі ЧС лінії як 02-28 та 02-34 при схрещуванні дали гібридні комбінації, які перевищували груповий стандарт за врожайністю на 103,0 %, збором цукру – на 105,2 %, а за виходом цукру – на 104,3-104,9 %. Це свідчить про високі потенційні можливості ліній Ялтушківського походження та пластичність селекційних матеріалів, які у всіх ґрунтово-кліматичних умовах забезпечують отримання високопродуктивних гібридів.

Таблиця 1.
Узагальнені (середні) якісні показники насіння та кількості експериментальних гібридів, створених
на основі ЧС ліній ялтушківського походження за всіма запилювачами в 2004-2006 рр.

Шифр ЧС компоненту	Схожість, %						Маса 1000 насінин, г						Однонасінність, %						Кількість експериментальних гібридів, шт.		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	середнє	2004	2005	2006	середнє	2004	2005	2006	середнє	2004	2005	2006	сума		
02-09	02-09	03-03	04-10	77,3	87,7	89,2	84,7	13,4	12,8	13,3	13,2	97,2	93,0	96,3	95,5	6	11	10	27		
02-10	03-09	04-11	71,5	88,5	86,8	82,3	12,6	12,5	13,3	12,8	87,6	91,0	95,3	91,3	8	11	10	29			
02-15	03-19	04-15	84,0	84,0	83,8	83,9	12,7	11,9	13,2	12,6	95,1	90,0	95,1	93,4	7	12	10	29			
02-22	03-24	04-17	80,7	84,7	88,9	84,8	12,2	12,4	13,1	12,6	92,3	93,0	97,6	94,3	7	12	11	30			
02-24	03-25	04-18	81,1	88,4	88,1	85,9	12,7	12,6	12,8	12,7	94,4	95,0	93,4	94,3	7	10	11	28			
02-27	03-28	04-21	80,9	87,0	99,7	85,9	13,2	12,1	13,0	12,8	95,3	92,0	96,7	94,7	7	10	10	27			
02-28	03-33	04-26	82,9	87,4	89,4	86,4	12,7	12,3	13,3	12,8	97,5	90,0	94,8	94,1	8	11	10	29			
02-34	03-34	04-30	77,0	86,7	89,9	84,5	12,4	11,5	14,1	12,7	97,8	93,0	90,0	95,4	5	10	10	25			
02-36	03-35	04-35	75,3	85,6	87,6	82,8	12,7	11,6	14,1	12,8	96,7	94,0	93,0	94,6	7	11	9	27			
02-40	03-36	04-39	76,6	77,3	89,0	81,0	12,1	13,6	13,4	13,0	95,6	90,0	96,6	96,1	7	10	10	27			

Таблиця 2
Узагальнені (середні) показники продуктивності отриманих експериментальних гібридів з ЧС
лініями ялтушківського походження за всіма запилювачами в 2004-2006 рр.

Шифр ЧС компоненту			Показники, % до стандарту за роками:																				
			врожай коренеплодів						вміст цукру						збір цукру						вихід цукру		
2004	2005	2006	2004	2005	2006	середнє	2004	2005	2006	середнє	2004	2005	2006	середнє	2004	2005	2006	середнє	2004	2005	2006	сума	
02-09	03-03	04-10	100,2	103,4	99,4	101,0	102,6	99,8	100,1	100,8	102,9	103,4	99,5	101,9	102,9	105,3	99,6	102,6					
02-10	03-09	04-11	101,6	99,2	98,6	99,8	101,9	99,7	100,4	100,7	103,5	98,9	98,9	100,4	103,1	100,7	98,5	100,8					
02-15	03-19	04-15	100,8	103,8	96,0	100,2	101,4	101,1	99,5	100,7	102,2	105,1	95,4	100,9	99,8	108,0	95,2	101,0					
02-22	03-24	04-17	99,9	104,7	101,7	102,1	101,8	100,7	100,0	100,8	101,7	105,6	101,6	103,0	101,4	106,6	101,4	103,1					
02-24	03-25	04-18	100,9	103,5	96,8	100,4	101,2	100,8	100,4	100,8	102,1	104,4	97,2	101,2	101,5	105,3	95,5	100,8					
02-27	03-28	04-21	101,9	103,9	98,3	101,4	101,2	100,5	99,6	100,4	103,2	104,5	98,0	101,9	101,8	106,0	96,2	101,3					
02-28	03-33	04-26	103,0	104,1	96,9	101,3	102,0	100,2	99,5	100,6	105,2	104,4	96,4	102,0	104,3	102,8	97,0	101,4					
02-34	03-34	04-30	103,7	102,9	99,2	101,9	101,7	100,2	99,3	100,4	105,4	103,1	98,6	102,4	104,9	103,4	98,1	102,1					
02-36	03-35	04-35	98,9	102,7	98,9	100,2	102,2	100,4	100,2	100,9	101,1	103,5	99,2	101,3	101,5	105,7	99,2	102,1					
02-40	03-36	04-39	103,7	100,9	98,6	101,1	101,7	101,2	99,1	100,7	105,5	102,5	97,6	101,9	104,9	105,7	97,0	102,5					

Аналогічні схрещування були проведені з ЧС лініями ЯДСС в 2004 р. (12 запилювачів заявлено до програми, один із них Ял 0401) та в 2005 р. (12 запилювачів, один із них Ял оп 1). Середні показники якості насіння отриманих гібридів за всіма запилювачами були наступними: 2004 р. – схожість в середньому по ЧС лініях була 85,7 %, однонасінність – 95,0 %; 2005 р. – відповідно 88,2 % та 95,4 %.

Таким чином, аналізуючи узагальнені середні показники якості насіння отриманих гібридів від схрещування ЧС ліній Ялтушківського походження та всіх запилювачів, заявлених до 10-12 циклу програми „Бетаінтеркрос”, відмічаємо, що схожість була на рівні 84,2 %, а однонасінність – 94,4 %.

Узагальнені (середні) показники продуктивності отриманих експериментальних гібридів за всіма запилювачами з ЧС лініями ЯДСС, за результатами проведеного сортовипробування в 2005-2006 рр. подані в табл.2.

У 2005 р. врожайність коренеплодів у всіх ЧС ліній складала 102,9 % до стандарту, вміст цукру – 100,5 %, збір цукру – 103,5 % і вихід цукру – 104,9 %. Деяко нижчими показники були в 2006 р.: відповідно – 98,4 % за врожайністю, 99,8 % за цукристістю, 98,2 % за збором цукру та 97,8 % за виходом цукру з одиниці площі. Хоча окремі ЧС лінії і в цьому році перевищували груповий стандарт, в середньому за три останні цикли програми „Бетаінтеркрос” показники продуктивності гібридів отриманих від схрещування ЧС ліній ЯДСС зі всіма запилювачами були на рівні: врожайність коренеплодів – 100,9 % до групового стандарту, вміст цукру – 101,7 % та за збором цукру – 101,8 %, тобто були на рівні групового стандарту і деяко перевищували його.

За результатами проведеного сортовипробування у всіх ґрунтово-кліматичних зонах України в 2004-2006 рр. були виділені кращі гібридні комбінації та рекомендовані до Державного сортовипробування (табл. 3). Цій роботі передувала статистична обробка отриманих результатів.

У 2004 році із 12 гібридів, рекомендованих до сортовипробування, 7 було створено з участю ЧС компонентів Ялтушківського походження, що складає 33,3 % від загальної кількості. Три ЧС лінії (02-34, 02-28, 02-27) утворили високопродуктивні гібриди із Білоцерківською ДСС (запилювач АЗ(4х)); по 2 гібридні комбінації утворено із запилювачами Веселоподільської ДСС та Філіалу ІЦБ. В середньому по 7 гібридах вихід цукру складав 111,4 % до групового стандарту, а кращі із них мали цей показник на рівні 114,8 % (запилювач ФІЦБ) та 113,0 % (запилювач БЦДСС).

У 2005 році із 24 кращих гібридних комбінацій, рекомендованих до Державного сортовипробування, виділилося також 7: по 2 гібриди з Білоцерківською ДСС і власним запилювачем і по 1 гібриду із Верхняцькою, Іванівською та Уладово-Люлинецькою ДСС.

Показники виходу цукру (% до групового стандарту) склали: 119,0 % (власна комбінація), 116,0 % (запилювач БЦДСС-1011 (4х)) та 114,1% (запилювач УЛДСС).

Таблиця 3.
Список кращих гібридів, рекомендованих до Державного сорто випробування, створених за участю Ялтушківської ДСС

№ п/п	ЧС компонент		Запилювач		Шифр гібриду	Показники, % до стандарту					
	шифр	оригінатор	шифр	оригінатор		позначення	врожай коренеплодів	вміст цукру	збір цукру	група НСР	вихід цукру
2004 рік											
1	0224	ЯДСС	0307	ФіЦБ	Ум 2х	СЦ 040621	108,7	103,5	112,6	3	114,8
2	0234	ЯДСС	0301	БЦДСС	А3 (4н)	СЦ 040622	109,8	101,3	111,3	3	113,0
3	0228	ЯДСС	0301	БЦДСС	А3 (4н)	СЦ 040423	108,8	102,1	111,2	3	109,7
4	0240	ЯДСС	0304	ВПДСС	ВП 9219	СЦ 041015	107,7	103,2	111,2	3	111,9
5	0227	ЯДСС	0301	БЦДСС	А3 (4н)	СЦ 040901	110,3	100,5	111,0	3	111,0
6	0228	ЯДСС	0304	ВПДСС	ВП 9219	СЦ 040434	107,9	101,9	110,0	2	108,5
7	0240	ЯДСС	0308	ФіЦБ	Ум 4х	СЦ 040935	109,2	100,0	109,4	2	111,0
2005 рік											
1	0324	ЯДСС	0404	БЦДСС	1011 (4х)	СЦ 050423	112,7	101,9	115,1	3	116,0
2	0338	СК 0249	0412	ЯДСС	Ял 0401	СЦ 050702	112,7	99,4	112,9	3	119,0
3	0324	ЯДСС	0403	БЦДСС	1001 (4х)	СЦ 050819	109,3	102,7	112,2	3	109,6
4	0303	ЯДСС	0409	ВеДСС	Ве 04	СЦ 051624	112,2	99,3	111,3	3	113,2
5	0328	ЯДСС	0401	ІвДСС	27101 4х	СЦ 050534	108,6	102,2	111,6	2	110,2
6	0325	ЯДСС	0410	УлДСС	У 576	СЦ 051513	108,8	101,9	111,4	2	114,1
7	0328	ЯДСС	0412	ЯДСС	Ял 0401	СЦ 050833	109,9	101,0	112,2	2	114,7
2006 рік											
1	0439	ЯДСС	0509	УлДСС	У-589	СЦ 060403	107,8	101,7	109,6	1,71	115,8
2	0435	ЯДСС	0502	БЦДСС	1001 4х	СЦ 060807	108,0	99,6	107,6	1,48	110,4
3	0417	ЯДСС	0511	ФіЦБ	Фі 2х ММ	СЦ 060820	105,2	101,2	106,0	1,17	106,8
4	0417	ЯДСС	0512	ФіЦБ	Фі 4х ММ	СЦ 060718	105,8	101,1	106,9	1,13	104,0
5	0410	ЯДСС	0502	БЦДСС	1001 4х	СЦ 060710	105,1	101,1	106,3	1,03	98,4
6	ес.17	ЯДСС	ЧЛМ	БЦДСС	1011 (4х)	СЦ 061534	106,7	100,2	106,4	1,00	104,4

У 2006 р. із 17 кращих гібридів 6 створено з участю ліній ялтушківського походження, три із них виділилося із запилювачами Білоцерківської ДСС, два – з Філіалом ІЦБ і один – з Уладово-Люлинецькою ДСС. Кращі гібридні комбінації за виходом цукру перевищували груповий стандарт на 110,4- 115,8 %.

Всього за період 10-12 циклів проведення програми „Бетаінтеркрос” до Державного сортовипробування було рекомендовано 20 гібридів цукрових буряків, створених з участю селекціонерів Ялтушківської дослідно-селекційної станції.

Висновки:

1. Приведені результати досліджень за програмою „Бетаінтеркрос” свідчать про високі потенційні можливості ЧС ліній Ялтушківської ДСС.

2. Дані селекційні матеріали є високоврожайним, технологічними та пластичними, про що свідчать кращі гібридні комбінації з усіма дослідно-селекційними станціями ІЦБ у всіх ґрунтово-кліматичних зонах України.

3. За кількісним показником найбільше гібридів (7 із 20) створено з участю тетраплоїдних запилювачів Білоцерківської ДСС, які рекомендовані до всебічного вивчення в Державному сортовипробуванні.

В даний час до Реєстру сортів рослин України вже занесено гібриди, створені з участю Білоцерківської ДСС: Білоцерківський ЧС 57, Анічка, Етюд, Смарагд, Ольжич.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лейбович О.С., Кулік О.Г., Борисов Д.В. Вивчення ЧС ліній та запилювачів – компонентів гібридів цукрових буряків за програмою «Бетаінтеркрос»// Зб. наук. праць, вип. 8. - К. : ІЦБ, – 2005. – С. 46-55.

2. Роїк М.В. Буряки. – К.: РІА «Труд. Київ», 2001. – 320 с.

3. Роїк М.В., Шпак Н.В. Шляхи одержання кращих гібридів цукрових буряків // Зб. наук. праць ювілейний випуск. - К: ІЦБ. – 1998. – С. 22-26.

Аннотація

УДК 633.63:631.527

Оценка МС линий и опылителей Ялтушковской ОСС - компонентов гибридов сахарной свеклы по программе “Бетаинтеркрос” в 2002-2004гг.

А.Г.Кулик, В.В.Литвинюк, Г.С.Гончарук, В.И.Старосуд, Л.Г.Кирилюк

Всесторонне изучены гибридные комбинации по программе „Бетаинтеркрос”, созданы с участием МС линий Ялтушковской ОСС и ди-, тетраплоидных опылителей научно-исследовательских учреждений ИСС. Дана оценка качества семян полученных гибридов и их показатели

У 2006 р. із 17 кращих гібридів 6 створено з участю ліній ялтушківського походження, три із них виділилося із запилювачами Білоцерківської ДСС, два – з Філіалом ІЦБ і один – з Уладово-Люлинецькою ДСС. Кращі гібридні комбінації за виходом цукру перевищували груповий стандарт на 110,4- 115,8 %.

Всього за період 10-12 циклів проведення програми „Бетаінтеркрос” до Державного сортовипробування було рекомендовано 20 гібридів цукрових буряків, створених з участю селекціонерів Ялтушківської дослідно-селекційної станції.

Висновки:

1. Приведені результати досліджень за програмою „Бетаінтеркрос” свідчать про високі потенційні можливості ЧС ліній Ялтушківської ДСС.

2. Дані селекційні матеріали є високоврожайним, технологічними та пластичними, про що свідчать кращі гібридні комбінації з усіма дослідно-селекційними станціями ІЦБ у всіх ґрунтово-кліматичних зонах України.

3. За кількісним показником найбільше гібридів (7 із 20) створено з участю тетраплоїдних запилювачів Білоцерківської ДСС, які рекомендовані до всебічного вивчення в Державному сортовипробуванні.

В даний час до Реєстру сортів рослин України вже занесено гібриди, створені з участю Білоцерківської ДСС: Білоцерківський ЧС 57, Анічка, Етюд, Смарагд, Ольжич.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лейбович О.С., Кулік О.Г., Борисов Д.В. Вивчення ЧС ліній та запилювачів – компонентів гібридів цукрових буряків за програмою «Бетаінтеркрос»// Зб. наук. праць, вип. 8. - К. : ІЦБ, – 2005. – С. 46-55.

2. Роїк М.В. Буряки. – К.: РІА «Труд. Київ», 2001. – 320 с.

3. Роїк М.В., Шпак Н.В. Шляхи одержання кращих гібридів цукрових буряків // Зб. наук. праць ювілейний випуск. - К: ІЦБ. – 1998. – С. 22-26.

Аннотація

УДК 633.63:631.527

Оценка МС линий и опылителей Ялтушковской ОСС - компонентов гибридов сахарной свеклы по программе “Бетаинтеркрос” в 2002-2004гг.

А.Г.Кулик, В.В.Литвинюк, Г.С.Гончарук, В.И.Старосуд, Л.Г.Кирилюк

Всесторонне изучены гибридные комбинации по программе „Бетаинтеркрос”, созданы с участием МС линий Ялтушковской ОСС и ди-, тетраплоидных опылителей научно-исследовательских учреждений ИСС. Дана оценка качества семян полученных гибридов и их показатели